

GATU- OCH FASTIGHETSKONTORET
IDROTTSFÖRVALTNINGEN
MILJÖFÖRVALTNINGEN
STADSBYGGNADSKONTORET

GEMENSAMT
TJÄNSTEUTLÅTANDE

2003-01-29

GFN 2003-02-18
IdN 2003-02-18
MHN 2003-02-18
SBN 2003-02-20
SVAB 2003-03-13

Handläggare:

Gatu- och fastighetskontoret
Ingrid Olsen Sjöström
Tel: 508 26 750

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Idrottsförvaltningen
Sverker Lovén
Tel: 508 27 680

Idrottsnämnden

Miljöförvaltningen
Lotten Sjölander
Tel: 508 28 869

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Stadsbyggnadskontoret
Ulrika Egerö
Tel: 508 26 799

Stadsbyggnadsnämnden

Stockholm Vatten AB
Gunilla Lindgren
Tel: 522 124 55

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Faktaunderlag till strategi för Stockholms vattenarbete för respektive vattenområde 2002

Vattenprogram för Stockholm 2000 - sjöar och vattendrag

Förslag till beslut

Gatu- och fastighetsnämnden, Idrottsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden samt styrelsen för Stockholm Vatten AB föreslås

1. Godkänna förvaltningarnas och bolagets anmälan av rapporten Faktaunderlag till strategi för Stockholms vattenarbete för respektive vattenområde.
2. Uppdra till miljö- och hälsoskyddsnämnden att överlämna rapporten till kommunstyrelsen för redovisning till kommunfullmäktige.
3. Uppdra till miljö- och hälsoskyddsnämnden att överlämna rapporten för kännedom till styrelsen för Stockholms Hamn AB, stadsdelsnämnderna i Stockholm, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Huddinge, miljönämnden i Solna, styrelsen för Solna Vatten AB, miljö- och myndighetsnämnden i Sundbyberg, områdesnämnderna i Nacka, miljö- och byggnadsnämnden i Tyresö, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Järfälla, samt Länsstyrelsen i Stockholm och Naturvårdsverket.

Olle Zetterberg
Gatu- och fastighetskontoret

Kjell Karlsson
Idrottsförvaltningen

Elisabet Söderström
Miljöförvaltningen

Ingela Lindh
Stadsbyggnadskontoret

Karin Jonsson
Stockholm Vatten AB

Bakgrund

I "Vattenprogram för Stockholm – sjöar och vattendrag" är stadens sjöar och vattendrag redovisade med uppgifter om status och åtgärdsbehov samt förslag till kort- och långsiktiga mål för vattenvårdsarbetet för respektive sjö eller vattendrag. Programmet antogs den 3 april 1995 av kommunfullmäktige och programperioden beslutades till 1995-1999. Miljö- och hälsoskydds nämnden, Gatu- och fastighetsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden gavs i uppdrag att inarbeta de i programmet föreslagna åtgärderna i sina verksamhetsprogram. Stockholm Vatten AB och Stockholms Hamn AB rekommenderades att vidta motsvarande åtgärder. Även Idrottsnämnden, flera av Stockholms kranskommuner och stadsdelsnämnderna har engagerat sig i eller berörts av programmet på olika sätt. En revidering påbörjades och genomförda åtgärder 1995-1999 har avrapporterats till berörda nämnder/styrelser samt till kommunfullmäktige i juni 1999 (Rapport 1). Allmänt faktaunderlag till strategi för Stockholms vattenarbete avrapporterades till berörda nämnder/styrelser i april 2000 (Rapport 2 - delredovisning).

Miljöförvaltningen har av kommunfullmäktige tilldelats samordningsansvaret för vattenprogrammet. Förslag till vattenvårdsinsatser i staden samordnas i Projektgruppen för Stockholms sjöar och vattendrag. I projektgruppen ingår, förutom Miljöförvaltningen, Stockholm Vatten AB, Stockholms Hamn AB, Stadsbyggnadskontoret, Gatu- och fastighetskontoret, Idrottsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, samt representanter för Huddinge kommun och Solna stad/Solna Vatten AB.

Vattenvård i Stockholm

I början av 1970-talet inleddes arbetet med att restaurera Stockholms sjöar. Många åtgärder har vidtagits direkt i sjöarna. Det vatten som rinner till sjöarna har i några fall förbättrats genom rening och det mest förorenade vattnet har i några fall förts över till reningsverk. Vatten har också avletts från de naturliga tillrinningsområdena för att dränera mark för bebyggelse. Många sjöar påverkas fortfarande av gamla föroreningar som ligger kvar i bottenarna.

Avledning av den naturliga tillrinningen medför en försämring av sjöarna genom att vattenomsättningen reduceras. Samtidigt är förorenad tillrinning fortfarande ett stort problem, eftersom vattnet i stadsmiljön till stor del utgörs av mer eller mindre förorenat *dagvatten (regn- och smältvatten)* från vägar, industriområden och bostadsbebyggelse.

De dominerade vattenvårdsproblemen i Stockholm är *övergödning* med effekter i sjöarna såsom grumling, syrebrist, igenväxning, blomning av potentiellt giftiga blågröna alger. I många vattenområden förekommer också höga halter av *miljögifter* i form av tungmetaller och organiska föreningar.

Förvaltningarnas och bolagets synpunkter

Alla stadens aktörer och angränsande kommuner har en viktig roll i vattenvårdsarbetet. Detta synsätt är en förutsättning för att nå de långsiktiga målen i vattenprogrammet. Samarbete mellan stadens förvaltningar och bolag och flera angränsande kommuner, som staden delar tillrinningsområden med, har varit och är en nödvändig utgångspunkt i detta arbete. Den befintliga Projektgruppen för Stockholms sjöar och vattendrag fungerar som stadens organ för vattenvårdsarbetet.

För närvarande genomförs en revidering av hela vattenprogrammet. Fakta om tillståndet i Stockholms sjöar och vattendrag avrapporteras härmed genom denna anmälan till Miljö- och

hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden, idrottsnämnden samt styrelsen för Stockholm Vatten AB. Ett fortsatt arbete med att ta fram ett förslag till Strategi för Stockholms vattenarbete (Rapport 3) har påbörjats inom projektgruppen för Stockholms sjöar och vattendrag för att slutföra revideringen av Vattenprogram för Stockholm 2000 - sjöar och vattendrag. En remiss beräknas vara färdig i slutet av år 2003.

Vattenprogrammet utgår från sjöarnas tillrinningsområden eftersom markanvändningen och direkta utsläpp påverkar sjöarnas status. Tillrinningsområden fungerar som planeringsenhet. Arbetet följer också EEA:s (Europeiska miljöbyråns) modell för orsakskedjor (DPSIR-modellen) samt fångar upp de nationella miljökvalitetsmålen för vatten. DPSIR-modellen beskriver händelse- och orsakskedjor för ett miljöproblem och har fördelen att en tydligare bild av helheten framträder:

Drivers (D)= Vilka är de bakomliggande orsakerna till miljöproblemet?

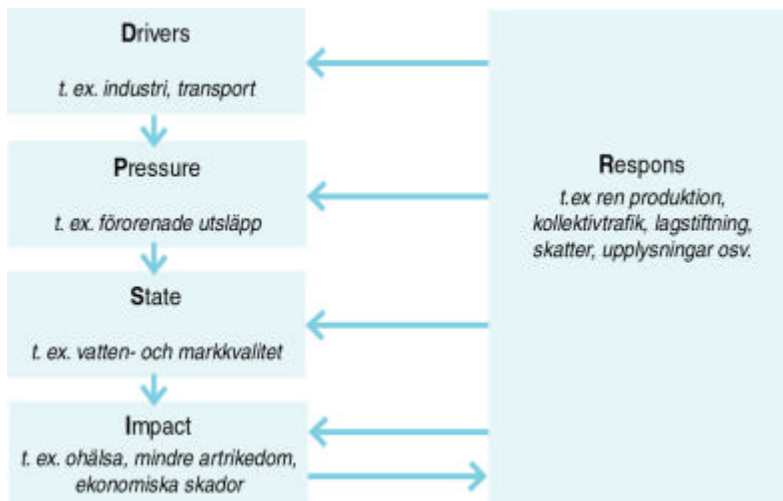
Pressure (P)= Vilken påverkan (miljöaspekter) orsakar miljöproblemet?

State (S)= Vilka tillståndsförändringar/processer (luft, mark, vatten, sediment) ger källornas påverkan upphov till?

Impact (I)= Vilka effekter/konsekvenser ger tillståndsförändringarna i miljön, på biologisk mångfald och på människors hälsa?

Respons (R)= Vilka åtgärder/lösningar behöver vidtas för att undanröja problemet?

I faktamaterialet för varje vattenområde används framförallt Pressure - Påverkan, State - Tillstånd samt Impact - Effekt. I kommande strategi kommer Respons - Åtgärder samt där så är möjligt även Drivers - Drivkrafter att behandlas.

Vattenprogrammets arbetssätt ligger i linje med EG:s ramdirektiv för vatten som fastställdes i december 2000 för medlemsländerna. EG:s ramdirektiv för vatten påverkar det framtida arbetet kring yt- och grundvatten på central, regional och lokal nivå. Kommunerna kommer ha en viktig roll vid genomförandet av direktivet som ansvariga för mark- och vattenanvändningen enligt plan- och bygglagen, som tillsynsmyndighet för det lokala miljöarbetet och som ansvariga för dricksvattenproduktion och avloppsrening.

Slut

Bilaga:

Bilaga 1   Pärm: Vattenprogram för Stockholm 2000 - sjöar och vattendrag med inlaga: Rapport 2 - Faktaunderlag till strategi för Stockholms vattenarbete för respektive vattenområde.

